

- POLITISK NOTAT TIL SKATTEUDVALGET

Værdiansættelse ved generationsskifte

Ekspertgruppen har afleveret sin rapport om forbedret værdiansættelse af virksomheder ved generationsskifte. Dansk Erhverv kvitterer for rapporten, men mener ikke, at ekspertgruppen kommer frem til nogen anbefalinger, der reelt løser de grundlæggende udfordringer som de familieejede virksomheder sidder med når det kommer til generationsskifte. Dansk Erhverv erkender det politiske ønske om, at der skal opkræves en afgift i forbindelse med generationsskifte. Dansk erhvervsliv bidrager gerne til fælleskassen. Men for at det kan ske, er det afgørende, at der er klarhed over beskatningsgrundlaget, da den nuværende situation med lav forudsigelighed, begrænset retssikkerhed og udfordringer med betalingen ikke er til gavn for, hverken dansk erhvervsliv, statskassen eller velfærden. Det ønsker Dansk Erhverv at løse igennem et konstruktivt samarbejde om problemets kerne.

Baggrund: Hvordan værdiansættes en virksomhed?

Bo- og gaveafgiften rammer alt fra kroner og øre til værdipapirer, fast ejendom og genstande af værdi (kunst, biler, møbler etc.). Det er ligetil at opgøre værdien af penge, forudsigeligt at opgøre værdien af fast ejendom og muligt ved andre genstande da de omsættes. Opgørelsen af en virksomheds værdi er dog ikke helt så simpel af flere årsager. For det første er virksomheder unikke, hvilket medfører man ikke kan lave en generel værdiansættelse af dem. For det andet er en stor del af værdien af en virksomhed betinget af synergieffekter fra en køber af virksomheden. Det er værd at bemærke, at hver en krone der trækkes ud af virksomheden beskattes som løn- eller kapitalindkomst. Derfor vil virksomhedsarvinger ikke opnå en indkomst ifm. generationsskifte men alene ejerskab over de aktiver der tilhører virksomheden.

Hverken en værdiansættelse baseret på historiske resultater, eller skøn baseret på forventninger om fremtidig indtjening, vil kunne give en 100 pct. korrekt værdiansættelse, hvis målet er handelsværdien. Kun et salg til en ekstern tredjepart kan gøre det. Ekspertgruppen erkender, at der ikke kan laves en skematisk model, der rammer handelsværdien. Usikkerhed om værdiansættelse er dermed et de facto grundvilkår for beskatningen.

Det som dog kan sikres, er en højere grad af forudsigelighed, styrket retssikkerhed og øget betalbarhed for virksomhederne. Danmark er én ud af kun 8 lande i OECD, som ikke tager hensyn til ovenstående udfordringer når der skal beregnes et beskatningsgrundlag for familieejede virksomheder,¹ hvilket stiller danske virksomheder i en ringere konkurrencesituation.

Derfor fremlægger Dansk Erhverv 3 principper for det videre arbejde:

1. Forudsigelighed

Det tager lang tid at skaffe den nødvendige kapital og få næste generation ordentligt ind i forretningen. Derfor skal det reelt være muligt at planlægge. Medmindre der er tale om pludselige dødsfald vil et generationsskifte typisk være en langsommelige proces på 5-10 år. Den nuværende situation, hvor afgiftssatserne ændres, hvor beregningsgrundlaget baseres på skøn og hvor prisen for generationsskifte er uklart, er uholdbar. Den skaber et utilsigtet investeringsklima, tilbageholder generationsskifter, som burde gennemføres eller afskrækker

¹ <https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2021/december/generationsskifte-beskattes-hardere-i-danmark-end-normen-i-oecd/>

virksomheder, der ønsker generationsskifte fra at gøre det. Retskrav på skematisk værdiansættelse af beskatningsgrundlaget, ligesom man kendte i over 30 år frem til 2015, vil sikre denne forudsigelighed og stabilitet.

2. Retssikkerhed

Virksomhedernes muligheder for at gøre indsigelser om de afgørelser som SKAT foretager vedrørende værdiansættelse af virksomheder, er yderst begrænset. Praksis er, at den vurdering som myndighederne foretager er gældende. Virksomheden kan få den ændret, hvis den retsligt kan bevise, at myndighedernes vurdering er *åbenlys forkert*. Det er ikke i praksis mulig jf. bl.a. advokat Michael Serup der har siddet i ekspertgruppen, samt er en af landets førende advokater indenfor generationsskifte. Ved at indføre et retskrav på skematisk værdiansættelse af beskatningsgrundlaget, vil man kunne sikre en langt større retssikkerhed, da det så er objektive kriterier skattegrundlaget beregnes på baggrund af. Det sikrer, at der betales den skat som der skal, hverken mere eller mindre. Ligesom i retssystemet bør usikkerhed altid komme borgeren eller virksomheden til gode.

3. Betalbarhed

En forudsætning for, at der kan komme penge i statskassen er, at det reelt er muligt at betale afgiften. Skatter bør følge det solidariske princip om *skattebetalingsevne*, således at dem der har mulighed for at betale skat, betaler skat. Det kan i dag være svært, når det kommer beskating af generationsskifte. Veldrevne virksomheder har pengene ude at arbejde – de har dem ikke stående passivt i banken. For at kunne betale skal der enten sælges værdier fra, spares op over lang tid eller optages lån. Det kan lade sig gøre, hvis der er forudsigelighed (1) og retssikkerhed (2) som gør det muligt at planlægge generationsskiftet. Betalbarheden kan styrkes yderligere ved at forbedre muligheden for at afdrage skattegælden over en længere periode, eller ved at indføre muligheden for skattemæssig succession således, at betalingen først sker ved et eventuelt frasalg i fremtiden, hvor der så reelt vil være likvide midler at betale skatten af. Det samme princip kendes fra aktier og værdipapirer. Yderligere bør der tages hensyn til den sjældne situation, at der sker uventet generationsskifte, kort tid efter hinanden, grundet dødsfald. En sådan situation kan de færreste virksomheder klare. Jf. SKM kan skematisk værdiansættelse reducere skatteindtægterne med omkring 0,5 mia. kr. grundet lavere beskatningsgrundlag. For Dansk Erhverv er det afgørende ikke, at der samlet kommer en skattelettelse men, at der ikke pålægges yderligere, skatter på erhvervslivet. Prioriteten er at sikre forudsigelighed, retssikkerhed og betalbarhed når det kommer til generationsskifte.

Eksempel:

Der kan ikke planlægges i blinde

En mor ønsker at hendes søn overtager driften af Virksomhed ApS. De forventer en salgsværdi på 5 mio. kr. og sparer derfor 1,3 mio. kr. op over 10 år i virksomheden, således sønnen kan betale 750.000 i generationsskifteskat ved at trække 1,3 mio. kr. ud som han betaler 42 pct. i kapitalsskat af. SKAT skønner dog virksomhedsværdien til 10 mio. kr. Familien har meget begrænsede muligheder for at gøre indsigelser mod det de mener, er en høj værdiansættelse. De har heller ikke mulighed for at finde det dobbelt beløb til at betale skatten. Henstand vil skade udviklingsmulighederne. Derfor beslutter de sig for at sælge virksomheden til tredjepart – en udenlandsk kapitalfond der byder 5 mio. kr. - hvorefter produktionen outsources.

DANSK
ERHVERV